

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza

[COM(2018) 375 final – 2018/0196 (COD)]

(2019/C 62/13)

Spravodajca: **Stefano MALLIA**

Konzultácia	Európsky parlament, 11.6. 2018 Európska rada 19. 6. 2018
Právny základ	článok 177, článok 304 a článok 322 ods. 1 ZFEÚ
Príslušná sekcia	sekcia pre hospodársku a menovú úniu, hospodársku a sociálnu súdržnosť
Prijaté v sekcii	3. 10. 2018
Prijaté v pléne	17. 10. 2018
Plenárne zasadnutie č.	538
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	111/0/2

1. Závbery a odporúčania

1.1. Politika súdržnosti je jednou z najkonkrétnejších politík EÚ s priamym vplyvom na každodenný život občanov. EHSV preto rozhodne odmieta návrh Komisie na zníženie rozpočtu EÚ o 10 % v reálnom vyjadrení. EHSV v tejto súvislosti vyzýva členské štáty, aby našli riešenia, ktoré by umožnili zachovať rozpočet na rovnakej úrovni ako v programovom období 2014 – 2020 a v hodnotách z roku 2020.

1.2. EHSV je presvedčený, že je potrebná jasná politická stratégia, ktorá by bola zosúladená s medzinárodnými záväzkami EÚ. EHSV nalieha na Komisiu, aby obnovila stratégiu Európa 2020 a zosúladiť priority nového nariadenia o spoločných ustanoveniach s touto novou stratégiou. EHSV odporúča, aby Komisia do ustanovení týkajúcich sa politiky súdržnosti účinne začleňovala ciele trvalo udržateľného rozvoja tým, že sa dostanú horizontálne do všetkých priorít fondov.

1.3. EHSV sa domnieva, že hospodárske okolnosti uvedené v nariadení o spoločných ustanoveniach (makroekonomická podmienenosť, znížená miera spolufinancovania atď.) by vytvorili príliš rigidné prostredie a mohli ohroziť investície. EHSV preto:

- odmieta makroekonomickú podmienenosť, keďže sankcionuje regióny a občanov, ktorí nenesú vinu za makroekonomické rozhodnutia prijaté na národnej alebo európskej úrovni,
- vyzýva Komisiu, aby zachovala pravidlo zrušenia viazanosti „n + 3“,
- žiada Komisiu, aby zvažila možnosť zvýšenia miery spolufinancovania.

1.4. EHSV vysoko oceňuje úsilie o zjednodušenie, flexibilitu a účinnosť, pretože ide o krok správnym smerom. Je však poľutovaniahodné, že nové predpisy nie sú jediným súborom pravidiel.

1.5. EHSV považuje pravidlá týkajúce sa tematickej koncentrácie za príliš prísne. EHSV navrhuje, aby voľba jedného z politických cieľov prináležala členským štátom. V tejto súvislosti EHSV nabáda členské štáty, aby zohľadnili cieľ politiky 5, pretože môže zaručiť najprimeranejšie riešenie pre ich konkrétne problémy.

1.6. EHSV odporúča Komisii, aby vypracovala požadované nástroje, ktoré umožnia oblastiam so štrukturálnymi a trvalými znevýhodneniami (ostrovy, horské oblasti atď.⁽¹⁾) účinne reagovať ich osobitné a zložité problémy. Nemôže to zostať vo výlučnej právomoci národných orgánov. EHSV takisto odporúča, aby sa na projekty vykonávané v týchto oblastiach vzťahovala vyššia miera spolufinancovania.

1.7. EHSV odporúča nájsť *ad hoc* riešenia s cieľom riešiť situáciu v týchto krajinách alebo regiónoch, ktoré boli na obdobie rokov 2007 – 2013 klasifikované ako konvergenčné a v období rokov 2014 – 2020 využívali 80 % mieru spolufinancovania, a ktoré budú teraz, v období rokov 2021 – 2027, klasifikované ako prechodné regióny s možnosťou využitia len 55 % miery spolufinancovania.

1.8. EHSV sa domnieva, že Komisia by mala ďalej posilniť synergie tým, že nájde spôsob ako opätovne začleniť Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka do súboru pravidiel a posilní väzby s Európskym sociálnym fondom plus (ESF+). EHSV tiež podporuje väčšiu integráciu s inými programami a nástrojmi financovania a medzi nimi navzájom (Horizont 2020, InvestEU atď.).

1.8.1. Tieto väzby by sa mali tiež prejavovať pri programovaní fondov. EHSV vyzýva členské štáty, aby pripravovali a vykonávali programy financované z viacerých fondov, ktoré k riešeniu problémov pristupujú integrovaným spôsobom. EHSV sa nazdáva, že táto integrácia by sa mala prejavovať aj pri územnej spolupráci: primerané väzby medzi vidieckymi a mestskými oblasťami, medzi mestskými a prímestskými oblasťami atď., t. j. je nevyhnutné zaujať miestne orientovaný prístup.

1.9. Vykonávanie „na viacerých úrovniach a s viacerými aktérmi“ so zapojením hospodárskych a sociálnych partnerov do procesu rozhodovania a vykonávania je jednou z najdôležitejších podmienok úspechu politiky súdržnosti. Pokiaľ ide o kódex správania, EHSV berie na vedomie nespokojnosť európskych sociálnych partnerov a žiada jeho preskúmanie a aktualizáciu na základe priamej konzultácie s nimi. EHSV okrem toho požaduje, aby bol kódex záväzný.

1.10. EHSV nesúhlasí s tým, aby sa z nového nariadenia o spoločných ustanoveniach vypustili zásady podpory rovnosti mužov a žien, nediskriminácie, prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj trvalo udržateľného rozvoja. Preto dôrazne odporúča, aby sa do nového nariadenia o všeobecných ustanoveniach doplnil článok 7 zo súčasného nariadenia o spoločných ustanoveniach na roky 2014 – 2020 a aby bola táto zásada priamo zapracovaná aj do znenia navrhovaného nariadenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja (EFRR) a Kohéznom fonde. Okrem toho EHSV navrhuje, aby sa do článku 67 (Výber operácií riadiacim orgánom) navrhovaného nariadenia o spoločných ustanoveniach zahrnula aj prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím.

1.11. EHSV sa domnieva, že v tejto súvislosti má kľúčový význam účinnejšie celkové úsilie v oblasti komunikácie. Často sa stáva, že projekty financuje EÚ, avšak občania o tejto skutočnosti vedia len málo alebo nie sú informovaní vôbec. EHSV preto žiada Komisiu, aby zaviedla účinnejšiu informačnú stratégiu zameranú na občanov a rôzne kategórie príjemcov.

2. Všeobecné pripomienky

2.1. EHSV vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že rozpočet politiky súdržnosti sa znížil o 10 % v reálnom vyjadrení. EHSV v tejto súvislosti dôrazne odmieta navrhované zníženie rozpočtu EÚ a navrhuje, aby členské štáty našli riešenia, ktoré umožnia zachovať tento rozpočet na terajšej úrovni hodnôt na rok 2020.

2.2. Politika súdržnosti je jednou z najdôležitejších prvkov pri zblížovaní občanov s víziou európskej integrácie. Predstavuje jasnú pridanú hodnotu, pokiaľ ide o tvorbu pracovných miest, udržateľný rast a modernú infraštruktúru, prekonávanie štrukturálnych prekážok, podporu ľudského kapitálu a zlepšovanie kvality života občanov. Z tohto dôvodu EHSV jednoznačne víta skutočnosť, že na financovanie sú oprávnené všetky regióny.

2.2.1. Politika súdržnosti EÚ musí byť neoddeliteľnou súčasťou európskej investičnej stratégie, musí mať silný územný prístup a jej cieľom musí byť dať každému regiónu k dispozícii potrebné nástroje na zlepšenie konkurencieschopnosti. Musí to viesť k hospodárskej a štrukturálnej transformácii, ktorá zabezpečí odolnú základňu v každom regióne opierajúcu sa o jeho silné stránky⁽²⁾.

⁽¹⁾ Článok 174 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

⁽²⁾ https://www.business-europe.eu/sites/buseur/files/media/position_papers/ecofin/2017-06-09_eu_cohesion_policy.pdf.

2.3. EHSV berie na vedomie, že nový prístup založený ešte stále na troch kategóriách (menej rozvinuté, prechodné a rozvinutejšie regióny), je viac prispôsobený individuálnym potrebám. Hoci metóda pridelovania finančných prostriedkov aj naďalej vychádza vo veľkej miere z HDP na obyvateľa, boli pridané nové kritériá (nezamestnanosť mladých ľudí, nízka úroveň vzdelania, zmena klímy a prijímanie a integrácia migrantov). EHSV sa nazdáva, že to lepšie odráža realitu na mieste, hoci podľa posúdenia vplyvu, ktoré si vyžiadal výbor pre kontrolu regulácie⁽³⁾, má EHSV pocit, že sú potrebné ďalšie kroky, aby sa tento prístup doladil.

2.4. EHSV vyjadruje hlboké znepokojenie nad návrhom Komisie na zníženie miery spolufinancovania a dôsledkami tohto kroku na motiváciu príjemcov za nepriaznivejších finančných okolností. Zahrnutie DPH ako oprávneného výdavku je vítané, hoci podobný prvok už existuje v súčasnom období.

2.5. Je potrebné poukázať na situácie, keď štáty alebo regióny, ktoré sú na obdobie rokov 2007 – 2013 klasifikované ako konvergenčné a využívajú 80 % mieru spolufinancovania v období rokov 2014 – 2020, budú teraz v období rokov 2021 – 2027 klasifikované ako prechodné regióny s možnosťou využitia 55 % miery spolufinancovania, čo pre ne bude znamenať výrazný pokles miery spolufinancovania. EHSV sa domnieva, že týmto prípadom sa treba venovať osobitne. Okrem toho je potrebné uviesť, že pri projektoch so súkromným financovaním získajú príjemcovia len spolufinancovanie verejného prvku.

2.6. Prioritou EÚ vo vzťahu k najvzdialenejším regiónom musí byť posilnenie väzieb, ktoré ich spájajú s európskym kontinentom, a pocitu príslušnosti občanov k európskemu projektu⁽⁴⁾. EHSV víta skutočnosť, že najvzdialenejšie regióny budú môcť aj naďalej využívať osobitnú podporu EÚ.

2.7. EHSV však vyjadruje poľutovanie nad tým, že politika súdržnosti stále neponúka komplexné riešenia pre problémy špecifických území uvedených v článku 174 Zmluvy o fungovaní Európskej únie⁽⁵⁾. Zo štúdií vyplýva, že ústredné orgány sa nie vždy venujú špecifickým oblastiam uvedeným v článku 174. EHSV sa preto domnieva, že Komisia by mala podporovať zapojenie regionálnych a miestnych zainteresovaných strán do spôsobu, akým členské štáty pristupujú k špecifickým územiám, pričom treba rešpektovať inštitucionálne a právne rámce na daných územiach.

3. Všeobecné zásady

3.1. EHSV nesúhlasí s tým, že sa z nového nariadenia o spoločných ustanoveniach vypustili zásady podpory rovnosti mužov a žien, nediskriminácie, dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj trvalo udržateľného rozvoja. V rámci európskeho *acquis* sa k týmto zásadám pri programovaní a implementácii fondov (článok 7 súčasného nariadenia o spoločných ustanoveniach a článok 16 nariadenia o spoločných ustanoveniach na roky 2007 – 2013) rozvinul prierezový prístup.

3.1.1. Preto dôrazne odporúča, aby sa do nového všeobecného nariadenia (VN) doplnil článok 7 zo súčasného VN na roky 2014 – 2020 a aby bola táto zásada priamo zapracovaná aj do znenia navrhovaného nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde. Okrem toho EHSV navrhuje, aby sa do článku 67 (Výber operácií riadiacim orgánom) navrhovaného nariadenia o spoločných ustanoveniach zahrnula aj prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím.

3.2. Keďže EÚ je zmluvnou stranou Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD), EHSV zastáva názor, že UNCRPD by mal byť súčasťou právneho základu navrhovaného nariadenia o spoločných ustanoveniach.

3.3. EHSV je pevne presvedčený, že skutočné partnerstvo na všetkých úrovniach s hospodárskymi a sociálnymi partnermi a so zainteresovanými stranami z organizovanej občianskej spoločnosti pri vypracúvaní, vykonávaní a hodnotení *ex post* programov a projektov v rámci politiky súdržnosti EÚ zvyšuje ich kvalitu a účinné vykonávanie. Pokiaľ ide o kódex správania, EKSÚ dôrazne podporuje iniciatívu Komisie a súhlasí s navrhnutými odporúčaniami (článok 6)⁽⁶⁾. EHSV konštatuje, že návrh Komisie bude možno potrebné doladiť, aby sa riešili osobitné problémy sektorov (najmä vnútroštátne bezpečnostné výzvy), ktorými sa zaoberajú programy v oblasti migrácie a bezpečnosti.

⁽³⁾ SEC(2018) 268.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 161, 6.6.2013, s. 52.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 209, 30.6.2017, s. 9.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 44, 15.2.2013, s. 23.

3.4. EHSV je presvedčený, že partnerstvo medzi správnymi orgánmi a hospodárskymi a sociálnymi partnermi na európskej, národnej a regionálnej úrovni v podobe riadenia na viacerých úrovniach a s viacerými aktérmi je jedným z najdôležitejších kritérií úspechu politiky súdržnosti. Musí byť základnou podmienkou uzatvárania dohôd o partnerstve a poskytovaní prostriedkov z európskych fondov. EHSV víta novú záväznú formuláciu a osobitne žiada zákonodarcu, aby zachoval súčasné znenie „zapoja“.

3.5. Pokiaľ ide o kódex správania, EHSV vzal na vedomie nespokojnosť európskych sociálnych partnerov a žiada jeho preskúmanie a aktualizáciu na základe priamej konzultácie s nimi. EHSV požaduje, aby bol kódex záväzný.

3.6. S cieľom posilniť zručnosti a účinnosť partnerstva EHSV žiada, aby boli pre partnerov uvedených v článku 6 zavedené opatrenia v oblasti budovania kapacít a technickej pomoci. EHSV by tiež uvítal zavedenie mechanizmu každoročných konzultácií s príslušnými partnermi.

3.7. EHSV súhlasí s tým, že každý člen monitorovacích výborov má mať hlasovacie právo. V záujme zabezpečenia spravodlivej rovnováhy v rozhodovacom procese by váha hlasov mala byť 50 % pre orgány verejnej správy a orgány určené v článku 6 ods. 1 písm. a) a 50 % pre hospodárske a sociálne subjekty uvedené v písm. b) a c). EHSV pripomína, že tento návrh bude možno potrebné doladiť, aby sa mohli riešiť citlivé záležitosti, ako sú otázky národnej bezpečnosti.

4. Zjednodušenie

4.1. EHSV považuje za mimoriadne dôležité podstatne znížiť zbytočnú administratívnu záťaž pre prijímateľov a zachovať pritom vysoký stupeň uistenia zákonnosti a riadnosti. EHSV uznáva a víta skutočnosť, že v návrhu Komisie sa riešia viaceré otázky týkajúce sa zjednodušenia.

4.2. EHSV navrhuje systematické uplatňovanie zásady „jedenkrát a dosť“ iniciatívy Small Business Act, čím sa zabezpečí, aby projektoví manažéri odovzdávali administratívne, auditorské a kontrolné formalities iba raz priamemu príslušnému riadiacemu orgánu, ktorý bude zodpovedný za ich odovzdanie vnútroštátnym a európskym riadiacim orgánom.

4.3. EHSV takisto odporúča, aby sa pre veľmi malé projekty zaviedol zjednodušený systém kontroly/auditov *de minimis*: ak priamy riadiaci orgán zistí a konštatuje, že sa dosiahli očakávané výsledky, nebudú sa vyžadovať žiadne ďalšie kontroly alebo audity.

4.4. Je prehnané označovať nariadenie o spoločných ustanoveniach za jednotný súbor pravidiel. Hoci zahŕňa sedem fondov, vzhľadom na značný počet „výnimiek z pravidiel“ mu chýba konzistentnosť: napríklad ustanovenia pre Európsky námorný a rybársky fond, Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza sa často odlišujú. V súlade so závermi skupiny na vysokej úrovni pre zjednodušenie po roku 2020 ⁽⁷⁾ si EHSV myslí, že regulačný balík by mal byť oveľa jednoduchší a mal by zabrániť mikromanažovaniu fondov.

4.5. EHSV berie na vedomie začlenenie nových finančných prostriedkov vyčlenených na riešenie migračnej krízy a bezpečnostných otázok ⁽⁸⁾ v rámci nariadenia o spoločných ustanoveniach, avšak vyjadruje veľké poľutovanie nad tým, že Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka nie je súčasťou súboru pravidiel a že vzťahy s ESF+ sú slabšie než s jeho predchodcom. EHSV žiada Komisiu, aby svoje rozhodnutie prehodnotila.

4.6. EHSV súhlasí s tým, že v snahe zabrániť zhoršovaniu kríz by sa mali prioritne pozastavovať záväzky a nie platby. Platby sa musia pozastaviť len vtedy, keď sú potrebné okamžité opatrenia a v prípade závažného nedodržania predpisov.

5. Flexibilita

5.1. Na to, aby sa uľahčilo zakladanie podnikov a rast, musí EÚ podporovať reformy zamerané na priaznivé investičné prostredie, v ktorom môžu podniky rásť, a zlepšiť rámcové podmienky pre podnikanie. Treba využívať kohézne fondy na zabezpečenie lepších podmienok pre rast začínajúcich podnikov a mladých inovačných MSP a uľahčiť preberania rodinných podnikov. V tejto súvislosti sa EHSV nazdáva, že politika súdržnosti musí poskytovať stabilný, avšak flexibilný rámec ⁽⁹⁾.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/newsroom/pdf/simplification_proposals.pdf.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 75, 10.3.2017, s. 63.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 81, 2.3.2018, s. 1.

5.2. Pokiaľ ide o povinné prevody na Nástroj na prepájanie Európy (NPE), EHSV konštatuje, že celková suma prostriedkov, ktoré majú byť prevedené, zostáva na rovnakej úrovni ako v súčasnosti, a to aj napriek 10 % zníženiu celkového objemu finančných prostriedkov. Percentuálny podiel celkových prevádzaných finančných prostriedkov by bol preto v skutočnosti vyšší než je v súčasnom programovom období. EHSV súhlasí s celkovým prístupom, pokiaľ celkový rozpočet politiky súdržnosti zostane na úrovni rozpočtu na roky 2014 – 2020.

5.3. Okrem toho je v súčasnosti 100 % finančných prostriedkov prevádzaných na NPE účelovo viazaných pre každý členský štát. Podľa návrhu na nové obdobie bude pre každý členský štát účelovo viazaných len 70 %, pričom zvyšných 30 % bude určených na projekty podľa výberu Komisie. EHSV rozhodne odmieta tento navrhovaný prístup.

5.4. EHSV víta skutočnosť, že už nebudú existovať špecifické pravidlá pre investície vytvárajúce príjem. EHSV rovnako konštatuje, že nebude existovať žiadny proces týkajúci sa veľkých projektov (namiesto toho bude strategické projekty sledovať monitorovací výbor). Aj keď toto samo osebe predstavuje vítaný vývoj, EHSV má obavy, pokiaľ ide o zaručenie opodstatnenosti veľkých projektov.

5.5. EHSV takisto víta možnosť prispôbovať programové ciele a zdroje na základe meniacich sa okolností, čo by v prípade prírodnej katastrofy umožnilo uvoľniť finančné prostriedky EÚ od prvého dňa⁽¹⁰⁾.

5.6. EHSV súhlasí s tým, že samotné granty nedokážu zaplniť výrazné investičné medzery. Môžu ich účinne dopĺňať finančné nástroje, ktoré majú pákový efekt a sú bližšie k trhu. EHSV preto víta zjednodušenie kombinovania grantov s finančnými nástrojmi, ako aj skutočnosť, že nový rámec zahŕňa tiež osobitné ustanovenia zamerané na prilákanie väčšieho objemu súkromného kapitálu.

5.7. EHSV podporuje skutočnosť, že technická pomoc členských štátov sa zjednodušila a konštatuje, že by to malo byť tiež v prospech partnerov uvedených v článku 6.

6. Účinnosť

6.1. EHSV ľutuje, že Komisia nerozbehla participatívny proces, na základe ktorého by sa vytvorila zastrešujúca a integrovaná stratégia pre trvalo udržateľnú Európu v roku 2030 a po ňom. Je otáznne, s akými prioritami Komisia navrhuje zosúladiť dohodu o partnerstve členských štátov a operačné programy.

6.2. EHSV odporúča, aby Komisia zosúladiť politiku súdržnosti s programom OSN do roku 2030, pričom jeho ciele trvalo udržateľného rozvoja by sa začlenili do hlavného textu nariadenia o spoločných ustanoveniach a vzťahovali by sa na všetky fondy.

6.3. EHSV má obavy v súvislosti s novými pravidlami týkajúcimi sa tematickej koncentrácie. EHSV sa domnieva, že koncentrácia finančných prostriedkov na dve priority je príliš obmedzujúca. EHSV vyjadruje znepokojenie v súvislosti s univerzálnym prístupom, ktorý Komisia v tejto súvislosti zaujala. EHSV sa nazdáva, že tematická koncentrácia musí byť dostatočne flexibilná, aby priority financovania umožnili riešiť rôzne potreby v oblasti rozvoja na vnútroštátnej a regionálnej úrovni.

6.4. EHSV víta užšie prepojenie s európskym semestrom prostredníctvom odporúčaní pre jednotlivé krajiny⁽¹¹⁾. Odmieta však makroekonomickú podmienenosť, keďže sankcionuje regióny a občanov, ktorí nenesú vinu za makroekonomické rozhodnutia prijaté na vnútroštátnej alebo európskej úrovni⁽¹²⁾. EHSV súhlasí s tým, že je tiež potrebné zabezpečiť úplnú komplementaritu a koordináciu s novým posilneným programom na podporu reforiem.

6.5. EHSV oceňuje posilnené synergie medzi určitými programami („známka excelentnosti“), pretože to môže prispieť k zjednodušenému prístupu k financovaniu, návrh však vo väčšine prípadov nie je dostatočne jasný (napr. či v prípade nástroja pre miestny rozvoj vedený komunitou možno štrukturálne fondy kombinovať s EPFRV).

6.6. Pokiaľ ide o pravidlá zrušenia viazanosti, EHSV vyjadruje poľutovanie nad tým, že týmto návrhom sa mení súčasné pravidlo „n + 3“ na „n + 2“ a vyzýva Európsku komisiu, aby to prehodnotila. EHSV by uvítal, keby sa zohľadňovali potreby krajín, ktoré majú viac ťažkostí pri vykonávaní programov, a aby sa im ponúkla väčšia, a nie menšia flexibilita.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 173, 31.5.2017, s. 38.

⁽¹¹⁾ <https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/resources/docs/qe-02-17-362-en-n.pdf> a <https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/resources/docs/qe-01-14-110-en-c.pdf>.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 191, 29.6.2012, s. 30.

6.7. Okrem toho treba poznamenať, že v počiatočnej fáze programového obdobia 2021 – 2027 by sa administratívna kapacita, najmä pokiaľ ide o menšie členské štáty a regióny, mohla dostať pod veľký tlak. Treba to vnímať v súvislosti so skutočnosťou, že zatiaľ čo členské štáty sú ešte v záverečnej fáze súčasného programového obdobia, budú pod tlakom, aby začali vykonávať posledné dva roky nového programového obdobia (vzhľadom na prístup 5 + 2), pričom sa bude uplatňovať pravidlo „n + 2“ a budú znížené zálohové platby.

6.8. Vzhľadom na skutočnosť, že malé podniky a mikropodniky a organizácie občianskej spoločnosti môžu mať ťažkosti využívať príležitosti, ktoré ponúkajú európske fondy vo všeobecnosti, EHSV žiada o podporu pre opatrenia na posilnenie ich prístupu k informáciám, poskytovanie poradenstva a mentorstva a posilnenie ich intervenčných kapacít.

7. Programovanie a vykonávanie

7.1. EHSV víta skutočnosť, že sa navrhuje menej cieľov politiky, ktoré sa zdajú byť flexibilnejšie než tie predchádzajúce, vyjadruje však poľutovanie nad tým, že nie sú začlenené do širšieho strategického kontextu.

7.2. EHSV osobitne víta nový cieľ politiky „Európa bližšie k občanom“ (cieľ politiky 5). EHSV dúfa, že v súlade s jeho názvom (a požiadavkami stanovenými v článku 17 ods. 3 písm. g)) členské štáty vypracujú a budú vykonávať svoje programy v rámci tohto cieľa v úzkej spolupráci s občanmi, ako aj hospodárskymi a sociálnymi partnermi a organizáciami občianskej spoločnosti.

7.3. EHSV má obavy, pokiaľ ide o skutočnosť, že na začiatku sa má naprogramovať iba prvých päť rokov. EHSV si uvedomuje výhody tohto prístupu, obáva sa však, že sa to môže stať veľkou administratívnou záťažou pre orgány, ktorým hrozí nespĺnenie pravidiel pre zrušenie viazanosti prostriedkov.

7.4. Zjednodušenie programových dokumentov (dohoda o partnerstve, operačné programy) je vítané. EHSV súhlasí najmä so zjednotením dohody o partnerstve a domnieva sa, že by sa mala stať strategickým dokumentom na vyššej úrovni. Je preto dôležité vyvinúť úsilie na zabezpečenie toho, aby programy členských štátov zostali v súlade s prioritami EÚ a vo vzájomnej synergii. EHSV tiež víta zjednodušenie delegovaných aktov. S cieľom zabrániť riziku nadmernej regulácie zo strany riadiacich orgánov EHSV žiada Komisiu, aby do vypracúvania delegovaných aktov zapojila európske hospodárske a sociálne subjekty.

7.5. EHSV považuje za dôležité, aby sa navrhli jednoduché riešenia, ktoré by prepojili rôzne iniciatívy súvisiace s politikou súdržnosti (stratégie a programy) na rôznych územných úrovniach, a to tak horizontálne (napr. makroregionálne stratégie s nadnárodnými programami), ako aj vertikálne (medzi jednotlivými územnými úrovňami). Z tohto dôvodu EHSV víta článok 17 a nabáda Komisiu, aby pokračovala vo svojej činnosti v tomto smere.

7.6. Viac ako polovica svetového obyvateľstva dnes žije v mestách a tento počet sa do roku 2050 zvýši na 70 %⁽¹³⁾. EHSV preto víta zvýšené účelové viazanie prostriedkov EFRR na integrovaný udržateľný rozvoj miest, ale vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa to nevzťahuje aj na ESF+.

7.7. EHSV je presvedčený, že založenie územného rozvoja na integrovaných územných stratégiách predstavuje správny prístup, ktorý miestnej úrovni umožňuje identifikovať svoje možnosti a potreby a vykonať kroky v partnerstve so všetkými miestnymi subjektmi v snahe naplniť všetky zistené potreby. EHSV sa domnieva, že je to dobrý spôsob riadenia, ktorý by sa mal dôrazne podporovať a posilňovať. V tejto súvislosti víta EHSV skutočnosť, že do prípravy a vykonávania územných stratégií zapojení partneri v súlade s článkom 6/uvedení v článku 6.

7.8. EHSV tiež víta nový „iný územný nástroj“, ako sa uvádza v článku 22 písm. c), pretože tento nástroj môže pomôcť určiť a využívať individualizované a lokálne prispôbené riešenia, ale vyjadruje poľutovanie nad tým, že jeho použitie je obmedzené na cieľ politiky 5. Takýto nástroj by mal byť dostupný pre všetky ciele politiky. Vzhľadom na to, že vysvetlenia týkajúce sa tohto nového nástroja sú pomerne nejasné, EHSV odporúča Komisii ďalej ho rozpracovať, aby tak členské štáty mohli byť vyzývané na využívanie tejto možnosti v plnej miere.

7.9. EHSV je presvedčený, že na to, aby sa lepšie zohľadnila realita a zabezpečilo zastúpenie miestnych záujmov v opatreniach novej Európskej mestskej iniciatívy, je potrebné významne zapojiť do riadiaceho mechanizmu občiansku spoločnosť, ktorá v ňom musí mať silné zastúpenie. EHSV dôrazne podporuje vytvorenie takéhoto mechanizmu riadenia na európskej úrovni so zapojením príslušných subjektov občianskej spoločnosti.

⁽¹³⁾ <http://www.un.org/en/development/desa/news/population/world-urbanization-prospects-2014.html>.

7.10. EHSV je presvedčený, že finančné prostriedky v rámci politiky súdržnosti sú z pohľadu občanov a hospodárskych a sociálnych subjektov najviditeľnejšie. Podporované kroky predstavujú jeden z najlepších spôsobov ako čeliť euroskepticizmu a protieurópskym hnutiam. Je preto potrebné zabezpečiť priame a ľahko dostupné informácie zamerané na príslušnú odbornú činnosť dotknutých osôb, napríklad usmernenia týkajúce sa osvedčených postupov. EHSV vyzýva Komisiu, aby vypracovala strategický komunikačný plán v spolupráci so všetkými príslušnými partnermi.

V Bruseli 17. októbra 2018

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Luca JAHIER
